

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. XIII. Periculum esse in modis vitæ, extraordinarijs: & nostras
electiones versari debere circa ordinarios.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

CAPVT XIII.

PERICVLVM ESS E IN MODIS VITAE
*extraordinarijs, & nostras electiones versari debere
 circa ordinarios.*

V A M V I S extraordinariæ vitæ rationes , de quibus proximo capite actum est , habeant predictas ibi excellentias: non est tamen dubium , quin sint ex se magis periculosa , habeantque plures occasiones magnarum illusionum , & deceptionum Satanæ , qui non raro a transfigurata in angelum lucis , ut superbos decipiatur , deducatque in infernum , per aliquam non ita tritam & visitatam semitam , quam ipsi , regia & trita via , quæ securior erat , relicta , breviorem & certiorem existimabant . Hanc viam tenent , qui sunt addicti nouis reuelationibus , suspensionibus & rapibus ; & qui nouas vitæ asperitates adiuuent , non visitatas in vestitu , cibo , & modo agendi cum hominibus , vt eos quasi suspensos tencant , & ab eis in honore habeantur ; & reliqui omnes , qui à proprio spiritu ducti sub maiori sanctitatis prætextu , à regia & trita via recedunt , ut nouam à proprio superbo iudicio adiuuentam , sequantur . Quorum calamitas depicta est in lamentabili illo casu , quem refert Ieremias Propheta b octoginta vi-
 rorum , qui venerunt de Sichem & de Silo & de Samaria , in habitu pœnitentium extraordianario : rasi barba , & scissis vestibus & squalentes & munera & thus habebant in manu , ut offerrent in domo Domini . Quos cum impius Ismael a longe vidisset , egressus est in occursum eorum , incedens & plorans , & inuitauit ut cum ipso irent ad Godoliam Chaldaeorum gubernatorem in Masphat . Qui cum venissent ad medium cincti , interfecit eos Iisrael , exceptis decem viris , qui mortem evaserunt , dicentes , se habere magnos thesauros in agro absconditos . Sunt enim hi homines figura valde similis eorum , qui audent ambulare per semitas valde singulares , cum inani suarum virtutum ostentatione . Radunt barbam exterris humiliationibus ; scindunt vestimenta ieunijs & pœnitentijs corporalibus ; dona & thus ferunt in manibus , facientes opera & orationes publicè , vt ab omnibus videantur : qua ratione ipsi met prouocant contra se Dæmones . Näm , vt Sanctus Gregorius ait , depredari desiderat , qui thesaurum publicè portat te via . vana enim illa ostentatione latrones prouocat , Dæmones scilicet tentatores , vt eum agrediantur , & in grauia peccata deturbent . Qui nonnunquam astute id faciunt , fingentes se amicos & socios , & inducentes ad res magis glorio-
 sus ; vt sic eos præcipitent in abyssum superbia , & confidentiae propria

a 2. Cor. 11. 14.

Periculosa
iuncta extra
ordinaria.

b Iere. 41. 5.

Illusiones
Dæmonum.tomil. 11. 16
Euargisto

quos, cùm maximè securos sese existimant, iugulant, & in infernum precipitant: nisi Dominus noster cælesti luce in medio illo periculo existentibus oculos aperiat, quemadmodum decem illis viris qui mortem euaserunt dicentes, se habere thesauros in agro absconditos. Qui enim hi sunt thesauri, (ait Sanctus Gregor.) nisi opera veræ pœnitentiaæ, quæ cùm non videatur oculis corporis, abscondita est in agro cordis: & per eam euadunt pœnas, qui suos agnoscent errores.

Lib. I. Moral. c. 19.

*Ita multi ex
Doctoribus
Hebreis.*

*Communia
sequere, vi-
ta singula-
ria.*

*c Matt. 13.
44.*

*Via pœni-
tentialia secu-
ria.*

Quod si interpretari velimus, octoginta hos viros rectâ intentione habitum illum pœnitentium induisse, & munera sua tulisse: etiam in hoc ipso ostenditur periculum, de quo nunc agimus. Nam illi securi omnino per suam viam pergebant ad templum Domini, quod erat alias in Ierusalem: (necdum scientes fuisse à Chaldaeis destructum.) At impostor ille Ismael abduxit ex via, ac deduxit in Masphat, ubi erat quoddam oratorium & altare priuatum, dicens illis, quod ibi possent munera sua offerre ac de suis negotijs cum Godolia conferre: & tunc deceptos, vitâ priuauit. Quia autem tragœdia hæc est, nisi eorum, qui cùm viam regiam & veram tenebant pœnitentia & orationis; gressusque suos ad templum Dei quod est. Ecclesia dirigerent, decipiuntur à Satana, specie qua iam boni aliquius apparentis: ac deducuntur ad priuata Oratoria, vitæque rationes singulares ut liberius tutiusque eos perdat? Propterea aprè conuenit huicentator nomen Ismael, quod significat exauditionem Dei, eo quod fraudes suas occultet, afferens, viam, quam docet, aptiore esse, & magis compendiolam, ut Deus eos exaudiat; thusque ac dona quæ in suis manibus portant, acceptet. Sed illi decem fuerunt ipso prudentiores, qui aduententes, le recta via aberrasse, constituerunt in eam redire, quam reliquerant, dicentes le in patria sua thesauros habere absconditos in agro; media scilicet certa ac secura pœnitentia ac religionis Christianæ, quam Christus Dominus Noster c thesauro in agro abscondito comparauit. Nam in specie externa est tanquam ager pluribus communis; interior autem rara est ac preciosa, obscuram, quam in se occultam habet, sanctitatem. Externa illa specie, quæ communis est, conseruat humilitatem; interior autem præstantiam auget

Sanctitatem. Et qui hanc viam deseruerit, procul dubio decipietur a Dæmoni, siquidem deceptus iam est à proprio spiritu superbo, qui ordinarias & communes vias contemnit, ut inusitatas & extraordinarias sequatur, propter quas laudari magnique fieri ab aliis possit.

§. 1. De

§. 3. De ingenij exaltis & arrogantibus.

PERPENDIT pulchrè hæc prædicta S. Gregorius Nazianzenus in præclara illa homilia, quam habuit contra ingenia exalta & arrogantia, quæ res nouas & non vñitas, nec à Majoribus dictas adinueniunt, tam in doctrina, quam in moribus, contemnentes antiquas, quas eorum maiores truerunt; aut etiam nunc reliqui fideles tenent: iudicant enim, exiguum esse virtutem communem, quam sequuntur homines; & vile esse ingenium, quod satis libi existimet, eas veritates nosse, quas alij nouerint. Et quemadmodum superbi huius mundi, non sunt contenti vestimentis & habitu ordinatio, quo reliqui ipsis pares vntuntur, sed nouum modum adinueniunt, vñ inter cæteros emineant, & singulares sint: ita hi superbi, & inanis gloriae captatores, non sunt contenti communibus & tritis moribus ac doctrinis, quæ ab antiquitate & vsu maiorum authoritatem acceperunt; sed alias viuendi ac sentiendi rationes inuisitatas inueniunt, quibus videantur posse alios excellere. Phariseum illum imitantes qui iactabat: *a non sum scimus ceteri hominem*, quia multa facio, quæ illi non faciunt: & hac ratione, ait Sanctus Gregorius Nazianzenus, reliquos contemnunt, & nihil ducunt. Hinc igitur inchoare debet eorum superbiae curatio: *noli*, inquit, *ignominia afficere consueta: noli venari nona quo inter plurimos excellas. Melior est portio parua, cum securitate; quam magna, cum anxietate, ob periculum scilicet pereundi, cui te exponis.* Attende illud Sapientis: *b noli esse iustus multum: neque plus sapias, quam neesse est, ne obstupecas*, cuius hic est sensus, si inanis excellentia desiderio motus non es contentus iustitia & scientia communi & ordinaria, sed conaris iustior & sapientior esse ceteris, obstupeces, & incides in deliria, quia hostis Daemon accurret, vt te decipiat. Deusque hanc permittit deceptiōnem in tua superbia pœnam.

A D H A C, quis prudens, cùm possit viam tenere regiam & tritam, certam ac valde securam, quam tenent omnes: velit solus ire per semitam non tritam, & periculosa, per quam nemo proficiscatur? Hoc enim est velle perire, aut in vanum laborare. Si igitur potes in cælum peruenire regia & trita veritatum & consuetudinum antiquarum via, quam tenuerunt Sancti, & Doctores Ecclesiæ: *vt quid noua queris diuerticula? tu quid salute manus queris?* Nam, si etiam honorem, perdis vtrunque: & si alij adulationibus te facient euangelicere: alij murmurationibus te dejacent: iudicantes, te hypocritam, & illusum, quem vident pergere viam pauperrimam & valde difficultem: cuius finis fortè erit infernus. Expedit ergo regiam tenere viam, per quam multi assecuti sunt salutem, & magna

*Homil. de
modestia in
Disputatio
seruanda.*

*Antiqua
semita cal-
canda.*

a Luc. 18.11.

*Idem S. Gre-
gor. lib. 5.
Moral. c. 18.*

b Eccl. 7.17.

2.

*Regia via
necedito.*

*Nazianze
supra.*

Dei dona: qui egregia donat; & per communia salvare nonit. Ita ut, quod sunt communia, non desinat est preciosa.

3.
Sacramen-
torum ma-
teria com-
munis est.

Quod si velis hoc ipsum clarius videre, respice ad præcipua Sacra menta, in quibus noster Saluator totum nostrum remedium collocavit. Quid enim est in mundo magis commune, quam aliquid aqua naturalis, sicut ex fonte aut pureo accipitur? Hacigitur & non alijs angelicis aquis conficitur Sacramentum Baptismi, per quod Deus iustificat, & admittit ad ius sue gloria. Et quid magis ordinarium quam frustum panis, & particula vini, quæ sunt commune hominum alimentum? At sub eorum accidentibus latet res pre ciosissima omnium, quas Deus habet in celo & in terra, corpus scilicet & sanguis Unigeniti sui: quo alit perficitque te illustrissimis gratia sua domis. An non igitur hac ratione te monet, ne res communes & ordinarias contemnas, in quibus ipse res adeo preciosas depositus?

4.
c Ecc. 9.14.
Amicus an-
tiquus ser-
uandus.
Rabanus &
Januarius.

M E M O R etiam esto, non sine mysterio dixisse Sapientem, cne derelinquas amicum antiquum: non enim non erit similis illi: vinum nouum, amicus nouus: est enim instar musti non coacti, de quo nescitur, quale futurum. solet enim initio esse dulcis: sed paulo post acescit: at antiquus amicus est tanquam vinum vetus, iam defæcatum, proprio suo commendo sapore perfectum, quod potest utiliter delibari, & bibi. Qui autem sunt amici antiqui, nisi Sancti Patres, & Doctores Ecclesiæ, qui nos præcesserunt? Et quod est vinum vetus, nisi consuetudines & antiquæ doctrinæ, quas illi seruarunt, & coluerunt: quæ & purificatæ, & conditæ satis sunt, ut sine periculo possint seruari?

5.
d Lue. 5.39.
Leges nouæ
suspectæ.

At nouæ sunt tanquam vinum nouum, nam initio dulces videntur, veræ ac sanctæ, postea verò in acetum & falsitatem couertuntur. d Nemo (ait CHRISTUS Dominus) bibens vinum vetus, statim vili nouum, dicit enim: vetus melius est. Si igitur potes habere vetus veritatis & sanctitatis vinum, curvis nouo inebriari, sensumque tuum amittere? Noli esse nimium iustus, ne obstupescas: hoc est, tali haustu sensum amittas, si stuporem tibi adferat, aut torporem in rebus agendis, qui tuam cruciet conscientiam. e Ne transgrediaris, ait Sapiens, terminos antiquos, quos posuerunt Patres tuos. Patres nostri fuerunt Apostoli & Doctores, & sacratum religionum Fundatores, qui filii suis præscriperunt modum sentiendi, & operandi, quem tenere deberent. Noli nouos alios modos inuenire: si enim non eadem via pergas, qua illi, non venies ad locum, in quo illi sunt. Quis te adeo fecit audacem, ut nouas rationes vitæ tuae adiunxires? Noli esse lege legalior, nec regula equior, nec mandato sublimior, dixit Nazianzenus. melius est, ut legi te conformes; regula dirigaris, teque præcepto accommodes, ac sequaris eam vitæ rationem, quam te

docet

docet Euangelium, non adinueniendo regulas & leges nouas, quæ te ab antiquis & veris retrahant, prætextu illo, ut magis in eis emineas.

AD VERTE quoque quas diuisiones & schismata adferas toti communia-
tati in qua habitas, cum hæc noua excogitas. Hi sunt (ait S. Bernardus) vni-
tatis diuisores: inimici pacis: charitatis expertes: vanitate tumentes: pla-
centes sibi: & magni in oculis suis ignorantes Dei iustitiam: & suam vo-
lentes constituere. Et quæ maior superbia, quam vt unus homo toti con-
gregationi iudicium suum præferat: tanquam ipse solus habeat Spiritum
Dei: vt reliquos post se trahat. vñ illis qui faciunt se proprij iudicij idolo-
litas, venerantes vitæ rationem, quam sibi adinuerunt, tamquam diuinam:
cum sit diabolica, & mundana; eaque decipiunt simplices, vt illos sequantur.
Quamobrem leuissimum punientur sicut populus ille, cui Deus per Amos
Prophetam dicebat: non parcam ipsius scilicet grauibus sceleribus, fœo quod
dissuerit prægnantes Galaad, ad dilatandum terminum suum. Quæ (ait S. Grégo-
rius Papa) sunt prægnantes Galaad, nisi animæ simplices, ac sincerae Eccle-
sia plenæ sanctis, magnisque Deo serio seruendi desiderijs? Has secas ac
diuidis verbis & exemplis singularitatis tuae; ob dissensionem ac discordiam,
quam in eis efficiis: vbi enim huiusmodi sunt nouitates, simul etiam sunt
partialitates, & factio[n]es: deficiente autem charitate, diuisione sequitur cor-
dis, & mors animæ: & vtrumque tibi tanquam causæ tribuetur.

*§. 2. In electione Status non esse refugiendum ad res extraordina-
rias quas consequi non possumus.*

EX omnibus prædictis intelliges, quod cum alicuius Status, Sortis, aut
vitæ rationis electionem facere volueris, non debeas oculos tuos cō-
cere in res extraordinarias, quas consequi nō possis; aut quæ in tuū cedat
detimentum, sed in res receptas & approbatas in Ecclesia & Republica in
qua habitas, iuxta consilium Sapientis dicentis: a ne erigas oculos tuos ad opes,
quas non potes habere: quia facient sibi penas quasi aquile & volabunt in cœlu, sed
prudentia tue pone modum: eos tantum spirituales diuitias querens scientiarū
gratiarum ac donorum, quas Dominus noster solet concedere diligentibus
ac prudentibus, in eis quæ rendis, alioquin inuenies te deceptum ac defati-
gatum; eis quæ non obtentis; laboris tui feceris iacturam, ed quod inaniter
eas quasi fueris. Coniice oculos in vitas Sanctorum, quibus Dominus noster
similes gratias communicauit: gratiasque agens pro extraordinarijs fau-
tibus illis exhibitis, eorundem imitare virtutes: hæc enim via est ad obti-
nendam raram virtutem & sanctitatem, quam illi sunt consecuti. Sunt in-
quit S. Bernardus vitæ Sanctorum similes conuiuijs magnorum Domini-
num, in quibus delicati cibi vinaque pretiosa appontuntur in vasis aureis &
argenteis. Sed cibi & vina conuiuijs proponuntur, vt comedant & bibant;

6.
Serm. de
Resurrect.
"
"
"
Singulares
communi-
care euer-
tunt.

f Amos 1.13.

a Proph. 23.3.

Beda hic.

Virtutes i-
mitare si-
gna mirare.

n. Serm. de
Martino.

non tamen permittuntur aurea & argentea vasla secum accipere : quia non fuerunt ad hoc apposita ; sed ut coniuix recrearentur ex eorum pulchritudine, & agnoscerent inuitantis Principis diuinas & excellentiam. Sic etiam Sanctorum virtutes locum tenent ciborum, & preciosorum vinarum, ut eas in nos ipsos traiiciamus, & imitemur, ac ex eis proficiamus: miracula autem & extraordinaria dona illis communicata, propterea tantum proponuntur, ut admireremur, & glorificemus Deum, qui talia illis donauit ; & animemue ad feruenter ei seruendam, sperantes quod ex sua liberalitate si ad nostram salutem expedierit, daturus sit nobis cum cibo orbem argenteum ; & cum vino poculum aureum: siquidem utrumque illi est æquè facile : quod si non fecerit, non id parcitati, sed alicui alteri eius gloriæ fini tribuendum est. Precepit cum aliquando soleat ipse in testaceis scutellis & vitreis scyphis, cibos & vina preciosiora tribuere potius, quam in argenteis & aureis: ut sapientia sua profunditatem ostendat, qui excellentem valde sanctitatem internam communicet, per media, quoad exteriora, communia & ordinaria: ut ipsius nostri Salvatoris vestigia sequamur, qui docuit nos modum quendam singularitatis, quem omnes optare debemus. Fuit enim singularis ipse in virtutibus internis, & in operibus spectantibus ad observationem legis divinae, & consiliorum Euangelicorum, in quibus perfectio summa consistit. In exterioribus autem eam rationem elegit, quæ similis esset ei, quam reliqui homines communiter seruabant, in vestitu, cibo, & modo cum eis agendi, exprimens in se: ut S. Thomas perpendit, consilium illud, quod eius Apostolus ab illo accepit, cum dixit: *b omnia omnibus factus sum, ut omnes lucrare, & facerem salmos*, eum in modum debes te exterius communis & ordinari ratione vita accommodare, quæ habent reliqui tibi pares. Studeto autem precellere & singularis esse, quoad virtutes internas, & opera in quibus consistit perfecta legis Euangelice obseruatio, iuxta tui Status rationem, ita ut singularitatem, & nouitatem illam angeli admirentur, & ipsi homines, videntes te singulari quodam, valdeq; perfecto modo, communis alias opera exercere: ut de te dicatur, quod Sapiens dixit de magno illo Sacerdote, quod c non esset invenitus similis illi, qui conservaret legem excelsi & quod David de se ipso dixit, d singulariter sum ego donec iransem, ita enim statuebat, se velle singulari esse in vita, ut non solù subtraheret se cōgregationi peccatorum, sed tepidorum etiā, ac imperfectorum, ut posset e electus esse sicut Sol, qui est inter stellas singularis. Hæc singularitas valde tuta via est, magnaque fiducia adfert in Deum, & pignora præbet perseveratiæ usq; ad mortem, iuxta illud eiusdem Davidis, *f in pace in id ipsum dormia & requiesca: quoniam tu Domine singulariter in spe constitutus meus curam & sollicititudinem meam tibi cum singulari sanctitate seruendi, remuneratus sis singulari & certa spe ad regnum tuum perueniendi.*

CAPVT

*Intus singu-
laris, foris
sectare com-
munis.*

*3. b. 7. 40. a.
2. b.
b. 1. Co. 9. 22.*

c. Eccl. 44.

2. o.

d. Psal. 140.

10.

e. Cant. 6. 9.

f. Psal. 4. 9.